

פתח עינים

בשנה הולך המלך הרפתח כל רצירו הגדולה לנקר בפריס עיר המלוכה כל החולים מחולי אבעבועות הליאר הנקרא *Maladie du Roy* חולי המלך ובפרט *Serofole* והרבה מהחולים היו מתרפאים בכח ביקור המלך רצוני בכח דמיון החולה שהיה נוהג לו נחמה גדולה ובה גידים מתחוקים ומביאים מעט מעט הטבע לנקודת הבריאו' א"כ החולים שהיו רואים אדם גדול חכם ועטיר עם אנשים טובות ומרגליות מכובד מכל העולם והיו הולכים אליו על בטחון הבריאות ההבטחה עלמה היחה גורמת הבריאות ואחר מיתחו לא היה אלל הבריות זה האמלעות אבל היה ע"פי חכמת הנפשות באור ובהמה לפי שהאור היא רפואה גדולה בכל החולים על פי האוסנינו וכמו שביארנו במקום אחר ואמת הוא שבהשמש זורח מיקל החולה ונגד זה בערב ילין בכי ע"י היטך וכמה חולים מתרפאים ע"י החמה וראיתי אני הרבה נסינות בחולים שמתרפאים החולים בישיבתם תחת השמש כמה פעמים וזה הוא כלכד בחולים של גידים ושל חולשה חמידית וגם בחולי הסכרובוטו וכאלה ומ"ס על הבטיל של עדשים שהוא מ"כל אכלים מפני שהוא מגולגל ואין לו פה זה הוא אמת מפני שאין לו סדק כמו פולין וכיוצא וראיתי בספינקידו שגם בין המלריים והערביים הרבה אומות שנמזרח היו ניהנים הבראה לאכלים או בכלים או בעדשים :

שעשה ישמעאל השובה בימיו כ"ר וכו' כל מיתה שנאכר בה גויעה אינה אלא מירה של צדיקים אין וכו' והאי ישמעאל דכתיב ביה גויעה ואסיפה וכו' ישמעאל השובה עבר וכו' :

זה המאמר הוא מיטר גדול בין בעלי המרא שהביאו ראיה על ישמעאל שעשה חטובה על כל עונותיו בהכיר יחזק בן לאביו בן כשר בכל לדיו ובן הנבירה ולא בן האמה כמוהו ובהנהו כבוד לבן אדוניו א"כ בין חכמי התלמוד היה אמת מכורר שמי שהוא בעל מדות טובות בין אדם לחבירו ונוהג כבוד למי שהוא מכובד הוא גם ירא שמים ועובד אלהיו כדאוי ומ"ס ג' הטעמן בעו"הו הקב"ה מעין העו"הב הם הנ' אבות שהם אבות האומה ולדיקים גמורים אס בן בעו"הו שכתו כל החמירות ולא היו מרגישים כ"א הרוחניות ולכן הביאו ראיה על מלת כל שלא חסרו שום טובה רצוני שהרגישו הרוחניות יותר מן הנפשי וגם אבות היו לאומה והרגישו בעלמם כמו בוראים שניים של אדם ועוד היו להם נהמות גדולות כמו לאברהם אחר עקידת יחזק וליצחק אחר ברכת הבנים וליעקב אחר נחמת יוסף בהכירו חי אחר מחשבתו הא' טראה כחנתו מטובלת בדם וככה ככה גדולה בחשבו שהיה מח כל אלו כנהמות הם לפי טבע האדם מעין עו"הב לפי יכולת הדמיון אבל אינו יודע איך אמרו

אמרו שבאבות לא שלט בהם יצ"הר אס יעקב עברו' שנים על אזה א' ותימז עוד לפי י"א שגס ברוד לא שלט יצ"הר אס נתן עיניו באסת אוריה עד שהרנו כמלחמה לישא אשתי אחר מיתתו אס ל' שנאמר שהוצ"הר הוא בלבד בשביל העין והפצע ולא אס אהב אזה בלכבו לנשאה לאסתו כמו טענה עם רחל ועל דוד ע"פי הי"א כיכל לומר שדובר עליו שלא שלט בו יצ"הר אחר תשובתו ע"פי נתן הנביא ומ"ס עידו' לא שלט בהם מל"המ האבות ומזה אהרן ומרים לפי ההשקפה הז' התירה הקדושה אמרה על מזה ואהרן שמתו ע"פי ה' ולא ע"י מל"המ ומרים היתה כמו משה ונ' אבות אס נאמר בהם בכל מכל כל כמלכ של אסרו שים כבוד וא"כ במיתתם היו שיים למזה ולא אהרן אבל לפי הפליסיפיא ולפ"ד המל"המ הוא הפחד והרעדה למות כמו מי שמת ע"פי הדין כראותו שליו ב"ד להרגי אס לחרב או בחנק אבל הכריקים נמירים כמי אלו הו' שלא היו הולכים אחר הכלי העו"הו ולא אחר החטא והפצע ולא היה להם עונג כ"א בעבודת הבורא ובתורת הקדושה מתים בלא כאב וענוג הנפש ועונג הנשמה חיה יחידה טרולה בכל חפצה ה"חך עצמה מן הגוף החמרי ולדבק בשכינתו יתעלה במי שהיה ה' זיקה שהיה דיבוק הנשמה מן הגוף והנישק או בין שני הנשקים כאחד והפליסיפיא האמתית של מיתת הנשיקה של רבותיני היא אהבת הנשמה להדבק בשכינה כמו נפש שני הנשקים א' אל א' ובאמת לפי הצטרפות הנפש והנשמה עם הכלי העולם או באכילה ושתיה או בשחיק או בצאר מיני חטאים הם הכלי המיתה אבל אס האדם אהב ליחוד החכמות ועבודתו יתעלה ועל דברי הז"מ תכל הכלים הכל הכל ושא יתגלל החכם בחכמתו והעזיר בעשרו וכיוצא הוא מת בנשיקה ועם לבבו בהשקט ובשליו והרוח תזיב אל האלהים אחר נחנה בכל מיני איכות הטיב ואין באדם כזה מל"המ שילט שהיה כמו שליח המיתה רצונ' הכנת האדם למות בכח חלוני כמו מלאך ובע"כ ולא ע"פי רצונו ולא עם הסקט לכו ושלוח מחשבתו כ'אב המיתה היא אס האדם מת מכולכל ע"פי מחשבתו וזו מלאך מיתתו הקצה אבל אס מת בהשקט ובשליו אין מל"המ שילט בו וכמ"ס חכס אחר באיננילטיה במלכתו בלשון רומי

Dubius sed non improbus vixi
Incertus morior non perturbatus.

ובלשון הקדש

פוסז אך לא פושע חייתי
בלתי יהל אך לא מתכהל מתי

וכן הוא שלא שלט יצ"הר ככריקים האמירים למעלת שעריו רוב שנותיהם ולא חטאו ודחקו כ"כ עצמם להרחק מן העבירה עד שסייעם הקב"ה שלא שלט בהם יצ"הר ועל כל אלה אין מל"המ שילט בהם לפי שאס היצ"הר אינו

פתח עינים

הגדה

אינו שולט גם מל"המ אינו שולט וזה הוא לש"ר כיונת רבותינו במקום
אחר שאמרו היא שטן הוא יל"הר הוא מל"המ דלויני שאם האדם חוטא
והולך אחר הכלי העולם ויל"הר שולט בו גם המל"המ יהיה שולט בו לפי
סיבה לו כאב ורעדה לעיני הכלי העולם הזה וזה הוא מלאך מיתתו
ומה שלא שלט רמה בכוכבים ו' חסידים מזה אחרן ומרים וג' אבות
ובנימין בן יעקב זה הדבר היא דמיוני ולא שכלי לפי שהרמה אי שולטת
אז אינה שולטת כנוף האדם אינו לא מעלה ולא מוריד לגדולתו של המת
ולא לזכותו מפני שהרמה יכולה להיות שולטת כנוף המת גם בלא סרחון
ועיפוש גדול לפי שהרמה באה מורע אי חפלות המין שבא מהזיוור או
משאר דברים חלונים לנוף אשר עליו הרמה באה ויוכל נוף להיות מתעפש
בלא רמה ויכולה הרמה לבוא על הנקבר בלא עיפוש וא"כ אמרו אינו
כ"א דרך כבוד ואיני יודע למה לא נחנו זה הכבוד בין הי"כ שבטים כ"א
לבנימין ונוכל לומר שזה היה לדיק נמיר בענין מכירת יוסף וכסאר ענינים
ולכן זכה להיות מכובד בנופי כמו שזכה לגלחיות נפשו כידוע וואם דוד
זכה גם הוא לשכון בטח בלא רמה זה הוא על חטובתו הרמה כמו שכתוב
בספר דברי ימיו ומ"ס על ד' שמתו בכח טבע החטא של אדם הא' ולא
על טבעם הרע אבל להפך שהיו ראויים שלא למות אלא שנגזרה גזירת
מיתה על כל דורותיו של אדם הא' בשביל חטא ענת הנחש טוב אמר
התלמוד שדבר כזה הוא סכרת גמ"א ולא על ראית הכתוב א"כ לנו דומיה
תהלה בדבר שאין בו כ"כ מקום לדבר אבל לחזות בכלל ובפרט ועל ישר
נאמר שהיה לו זכות להיות אביו של דוד המלך אבל עכ"ז היה יכול להיות
בין החוטאים כי אין אדם לדיק שיצא טיב ולא יחטא :

פרק ב' לא יהפור

אר"י א"ר זביר אותו האיש לטוב ויהושע בן גמלא שמו
שאלמלא הוא נשתכחה תורה מישראל שבתחלה
כי שחיה לו אב מלמדו תורה מי שלא היה לו אב לא
היה מלמדו תורה וכו' עד שבא בו גמלא ותקן שיהיו
מושיבין מלמדי תינוקות בכל עיר ועיר ובכל מדינה ומדינה
ומכניסין אותן כבן ו' כבן ו' וכו' :

זה היא מוסר גדול בענין הלימוד שבת חילה לא היה לימוד התורה אל
בחיוב האבות ומי שלא היה לו אב לא היה לימד ואח"כ התקינו שיהיו
מושיבין מלמדי תינוקות בירושלים שהיו הנערים רואים בעיניהם סדר
העבודה בקדושה גדולה והנהגים עוסקין בה וכוזה היה מכיון לבס יותר
ליראת